

PAPILDOMO SAVANORIŠKO PENSIJŲ KAUPIMO
FONDO LUMINOR ATEITIS 58+

2023 M. METINĖS ATASKAITOS IR NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA.....	3
GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA	8
GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA	9
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	10

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondo „Luminor ateitis 58+“ dalyviams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos, pateiktos 8-22 puslapiuose, parodo tikrą ir teisingą Luminor investicijų valdymas UAB valdomo papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondo „Luminor ateitis 58+“ (toliau – Fondas) 2023 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ir tuomet pasibaigusiu metų Fondo grynujų aktyvų pokyčių vaizdą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus.

Mūsų nuomonė atitinka 2024 m. balandžio 23 d. papildomą ataskaitą Luminor investicijų valdymas UAB Stebėtojų tarybai.

Mūsų audito apimtis

Fondo finansines ataskaitas sudaro:

- 2023 m. gruodžio 31 d. grynujų aktyvų ataskaita;
- tuomet pasibaigusiu metų grynujų aktyvų pokyčių ataskaita;
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingą apskaitos politikos informaciją ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Fondo vadovaujantis Tarptautinių apskaitos specialistų etikos standartų valdybos (TASESV) parengtu Tarptautiniu apskaitos profesionalų etikos kodeksu (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau – TASESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TASESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Fondui, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugų, laikotarpiu nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d., Fondui neteikėme.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis ● Bendras reikšmingumo lygis Fondui yra 102 tūkst. Eur

---

Pagrindinis audito dalykas ● Investicijų vertinimas ir egzistavimas

---

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Fondo struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į sektorių, kuriame Fondas vykdo savo veiklą.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Fondo reikšmingumo lygį finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų, jei tokių buvo, poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Fondui 102 tūkst. Eur (2022: 99 tūkst. Eur)

Kaip mes jį nustatėme Bendras reikšmingumo lygis sudaro 1 % Fondo grynujų aktyvų.

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas Kaip pagrindinį kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome grynuosius aktyvus, nes, mūsų nuomone, tai yra bendrai priimtas kriterijus, kuriuo remiantis įvertinami fondų veiklos rezultatai. Pasirinkome 1 %, kuris yra priimtinos kiekybinio reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su Luminor investicijų valdymas UAB vadovybe, kad informuosime juos apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 5 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiamo jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką
<p>Investicijų vertinimas ir egzistavimas</p> <p><i>(žr. apskaitos politikos „Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervaldinimo periodiškumas“ dalį ir 3 pastabą)</i></p> <p>Investicijos yra didžiausias turto straipsnis grynujų aktyvų ataskaitoje (perleidžiamųjų vertybinių popierių balansinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d. sudaro 9 476 tūkst. Eur).</p> <p>Investicijos apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma remiantis aktyvioje rinkoje stebimomis kainomis. Jeigu rinkos kainos aktyviosiose rinkose nėra, vertė nustatoma remiantis panašaus turto vertėmis arba remiantis kitais aktyviosios rinkos duomenimis. Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti remiantis pirmiau minėtais metodais, tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į kitus ekonominius duomenis ar informaciją.</p> <p>Audito metu skyrėme ypatingą dėmesį perleidžiamųjų vertybinių popierių vertinimui ir egzistavimui, nes tai reikšmingiausias turto straipsnis.</p>	<p>Su vadovybe aptarėme procesus ir kontrolės procedūras, susijusius su investicijų vertinimu, pardavimu ir pirkimu bei patikrinome pasirinktų kontrolės procedūrų veiksmingumą.</p> <p>Siekdami surinkti įrodymų apie visų perleidžiamųjų vertybinių popierių egzistavimą, mes gavome patvirtinimo laišką iš banko, kuris veikia kaip depozitoriumo bankas ir sutikrinome laiške nurodytų perleidžiamųjų vertybinių popierių kiekius ir vertes su Fondo apskaitytais duomenimis.</p> <p>Siekdami surinkti įrodymų apie investicijų tikrąją vertę finansinių metų pabaigoje, sutikrinome visų fondo turimų perleidžiamųjų vertybinių popierių vertę su viešai skelbiamomis rinkos kainomis ar kitais duomenimis. Visų investicijų tikrąsias vertes taip pat patvirtino bankas, kuris veikia kaip depozitoriumo bankas.</p>

Išvada apie kitą informaciją

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė Kita informacija apima informaciją, pateiktą 21 - 22 puslapiuose (toliau – Kita informacija) (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima Kitos informacijos.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškreipimų.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, Kitoje informacijoje pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Fondą bei jo aplinką, nustatėme reikšmingų iškreipimų Kitoje informacijoje, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Luminor investicijų valdymas UAB vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus, parengimą bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų išskraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Fondo gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Fondą ar nutraukti jo veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Fondo finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai išskraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą išskraipymą, jei toks yra. Išskraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujames profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo išskraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo išskraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo išskraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Fondo vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, susijęs su įvykiais ar sąlygomis, dėl kurių gali kilti reikšmingų abejonių dėl Fondo gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Fondas negalės toliau tęsti savo veiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie veiksmus, kurių ėmėmės siekdami pašalinti grėsmes, ir taikytas apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Fondo auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2018 m. birželio 27 d. Mūsų paskyrimas pratęsimas kasmet remiantis Luminor investicijų valdymas UAB akcininko nutarimu ir visas nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 6 metus.

Audito, kurį atlikus išleista ši nepriklausomo auditoriaus išvada, pagrindinė užduoties partnerė yra Rasa Radzevičienė.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rasa Radzevičienė
Partnerė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000377

Vilnius, Lietuvos Respublika
2024 m. balandžio 23 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada

---

GRYŅŪJŲ AKTYVŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		10 189 004	9 854 064
I.	PINIGAI	3, 4	712 868	185 450
II.	TERMINUOTIEJI INDĒLIAI		-	-
III.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĒS		-	-
III.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
III.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
IV.	PERLEIDŲIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	3, 4, 5	9 476 136	9 668 614
IV.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai		2 983 409	4 222 671
IV.1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		2 463 772	3 920 218
IV.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		519 638	302 453
IV.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
IV.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos		6 492 727	5 445 943
	SUMOKĒTI AVANSAI		-	-
V.	GAUTINOS SUMOS		-	-
V.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
V.2.	Kitos gautinos sumos		-	-
VI.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
VI.1.	Investicinis turtas		-	-
VI.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
VI.3.	Kitas turtas		-	-
B.	JSIPAREIGOJIMAI		11 797	11 764
1.	Mokėtinos sumos		11 797	11 764
1.1.	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos		5 561	5 874
1.3.	Kitos mokėtinos sumos		6 236	5 890
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYŅIEJI AKTYVAI	1	10 177 207	9 842 299

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	1	9 842 299	12 549 384
II.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS			
II.1.	Dalyvių įmokos į fondą	2, 9	1 089 671	1 414 758
II.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	2, 9	7 566 266	8 032 200
II.3.	Garantinės įmokos		-	-
II.4.	Investicinės pajamos:		61 403	-
II.4.1.	Palūkanų pajamos		-	-
II.4.2.	Dividendai		61 403	-
II.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
II.6.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	572 996	53 589
II.7.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		-	-
II.8.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
II.9.	Kitas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas		552	-
	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		9 290 888	9 500 546
III.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS			
III.1.	Išmokos fondo dalyviams	2, 9	1 507 247	2 535 905
III.2.	Išmokos kitiems fondams	2, 9	7 359 940	8 449 813
III.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	13 244	1 140 519
III.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		-	-
III.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
III.6.	Valdymo sąnaudos:	6	75 549	81 394
III.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei		62 745	70 240
III.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		6 777	7 586
III.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		2 536	422
III.6.4.	Audito sąnaudos		3 492	3 146
III.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
III.6.6.	Kitos sąnaudos		-	-
III.7.	Kitas grynųjų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
III.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO		8 955 980	12 207 631
	Grynųjų aktyvų vertės pokytis		334 908	(2 707 084)
III.9.	Pelno paskirstymas		-	-
IV.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	1	10 177 207	9 842 299

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

BENDROJI DALIS

Pensijų fondo pavadinimas:	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas Luminor ateitis 58+	
Pensijų fondo įsteigimo data:	2013 m. spalio 7 d.	
Valdymo įmonė:	Pavadinimas	Luminor investicijų valdymas UAB
	Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius-6, Lietuva
	Įmonės kodas:	226299280
	Elektroninio pašto adresas:	info@luminor.lt
	Pensijų fondo valdytojas:	Luminor investicijų valdymas UAB
Depozitoriumas:	Depozitoriumo pavadinimas:	Luminor Bank AS Lietuvos skyrius
	Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva
	Įmonės kodas:	3048700690
	Tel.:	+370 5 239 3444
Audito įmonė:	PricewaterhouseCoopers UAB	
	Įmonės kodas 111473315	
	J. Jasinskio g. 16 B, Vilnius, Lietuva	
Ataskaitinis laikotarpis:	nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.	

Apskaitos politika

Luminor investicijų valdymas UAB (toliau – Bendrovė arba Valdymo įmonė), tvarkydama pensijų fondo finansinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi Lietuvos finansinės atskaitomybės standartais (LFAS), Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu ir kitais teisės aktais.

Finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu ir prielaida, kad Fondas artimiausioje ateityje galės tęsti savo veiklą.

Tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, Bendrovė vadovaujasi bendroju apskaitos principu – įmonės principu. Tai reiškia, kad kiekvienas finansines ataskaitas sudarantis pensijų ir investicinis fondas laikomas atskiru apskaitos vienetu ir kad į finansines ataskaitas įtraukiama tik to fondo turtas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai. Todėl apskaitoje vieno fondo ūkinės operacijos registruojamos atskirai nuo kito fondo operacijų. Pensijų ir investiciniams fondams teikiamos atskiros finansinės ataskaitos.

Pensijų ir investicinių fondų metinės finansinės ataskaitos tikrinamos nepriklausomo auditoriaus.

Pensijų ir investicinių fondų metinės ir pusmetinės finansinės ataskaitos viešai skelbiamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Finansinės ataskaitos sudaromos naudojant Lietuvos Respublikos piniginių vienetą eurą.

Fondo finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Šiose finansinėse ataskaitose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nežymiai nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

Investavimo politika

Pensijų fondo investavimo strategija remiasi pagrindiniu principu, siekiančiu Pensijų fondo dalyviams priklausančio turto vertės apsaugojimo ir tolygaus augimo tiek trumpalaikėje, tiek ilgalaikėje perspektyvoje. Pensijų fondo turtas bus investuojamas į vidutiniškai stabilesnį pelningumą generuojančias investicines priemones, kaip kad vyriausybės perleidžiamieji skolos vertybiniai popieriai, kredito įstaigų ir kitų bendrovių perleidžiamieji skolos vertybiniai popieriai, indėliai ir kiti Fondo taisyklėse paminėti finansiniai instrumentai. Investuojant specializacija geografinėje zonoje ar pramonės šakoje nebus taikoma.

Investicijų portfelio struktūra

Pensijų fondo investicijas gali sudaryti:

1. perleidžiamieji skolos vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose Europos Sąjungos valstybėje;
2. perleidžiamieji skolos vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose pagal nustatytas taisykles, esančias šalyse, kurios priklauso Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai¹;
3. skolos perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose ne Europos Sąjungos valstybėje, kuri yra nurodyta Pensijų fondo taisyklėse²;
4. išleidžiami nauji perleidžiamieji skolos vertybiniai popieriai, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ir jeigu bus įtraukta į prekybą ne vėliau kaip per 1 metus nuo išleidimo (jei tokia rinka yra nurodyta 1, 2 ir 3 papunkčiuose);
5. pinigų rinkos priemonės, kurios nėra įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje, tuo atveju jeigu tų priemonių emitentas ir emisija yra reguliuojami siekiant apsaugoti investuotojus ir jų santaupas ir jeigu tos priemonės atitinka LR teisės aktų nustatytus reikalavimus;
6. investiciniai vienetai ir akcijos kolektyvinio investavimo subjektų, kurių lėšos investuojamas į finansines priemones paminėtas 1-5 punktuose;
7. indėliai ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui, kuriuos galima atsiimti pareikalavus ir kurie yra kredito įstaigose, kurių registruota buveinė yra Europos Sąjungos valstybėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažesnė kaip Europos Sąjungoje;
8. išvestinės finansinės priemonės, skirtos Pensijų fondo rizikai valdyti;
9. kitos su perleidžiamaisiais skolos vertybiniais popieriais susijusios priemonės numatytos Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme.

Pensijų fondas investuos lėšas ne tik eurai, bet ir kitomis valiutomis.

Finansinės rizikos valdymo metodai

Investuojant Pensijų fondo turtą yra susiduriama su įvairiomis finansinėmis rizikomis ir siekiant sumažinti jų poveikį Pensijų fondo veiklai jos bus atitinkamai kontroliuojamos.

Finansinės rizikos, su kuriomis gali būti susiduriama investuojant Pensijų fondo turtą:

1. Kredito rizika – rizika patirti nuostolius dėl perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių emitento nesugebėjimo įvykdyti savo skolinius įsipareigojimus. Siekiant sumažinti kredito riziką, dalis Pensijų fondo lėšų bus investuojamos į žemos rizikos perleidžiamuosius skolos vertybinius popierius;
2. Palūkanų normos rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankių palūkanų pokyčių, kurie gali turėti įtakos perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių kainoms. Siekiant sumažinti palūkanų normų riziką, formuojant Pensijų fondo turtą sudarančių perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių portfelį gali būti atsižvelgiama į Pensijų fondo dalyvių vidutinę sutarties trukmę;
3. Akcijų kainos rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankių akcijų kainų svyravimų. Akcijų kainos rizika mažinama užtikrinant Taisyklėse ir įstatymuose numatytą diversifikavimo ir kitų apribojimų vykdymą;
4. Valiutos kurso rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankaus užsienio valiutos kurso pokyčio nacionalinės valiutos atžvilgiu, kuris sąlygoja neigiamą turto, laikomo ta užsienio valiuta, pokytį. Siekiant sumažinti valiutų kurso pokyčių riziką dalis lėšų bus investuojama eurai;
5. Rinkos likvidumo rizika – rizika patirti nuostolius dėl mažo rinkos likvidumo, kuris neleidžia parduoti perleidžiamuosius vertybinius popierius norimu laiku ir už norimą kainą, arba apskritai atima galimybę parduoti turimą turtą (investiciją). Siekiant sumažinti rinkos likvidumo riziką bus investuojama tikrai į tuos perleidžiamuosius vertybinius popierius, kurie kotiruojami pripažintose pasaulio rinkose arba kurių kainą reguliariai skelbia visuotinės informavimo priemonės;
6. Sandorio šalies rizika – rizika patirti nuostolius dėl sandorio šalies nesugebėjimo įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus, kurie buvo prisiimti sudarant sandorį. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, Valdymo įmonė sudarys sandorius daugiausia su žemos rizikos (investicinio reitingo) kredito įstaigomis ar finansų įstaigomis, o jų nesant, su patikimais partneriais, besispecializuojančiais atitinkamoje srityje;

---

¹Australijos (Australijos VP birža); Čilės (Santjago VP birža); Japonijos (Tokijo VP birža, Osakos VP birža); Jungtinių Amerikos Valstijų (Amerikos akcijų birža (Amex), Čikagos pasirinkimo sandorių birža (Chicago Board of Options Exchange, CBOE), Čikagos prekių birža (Chicago Mercantile Exchange, CME), Niujorko akcijų birža (NYSE), National Association of Securities Dealers, Inc. (NASDAQ), Chicago Board of Trade, JAV Vyriausybės vertybinių popierių rinka, organizuota pirminių dilerių ir reguliuojama Niujorko Federalinių rezervų banko); Kanados (Toronto VP birža); Korėjos (Seulo VP birža); Norvegijos (Oslo VP birža); Šveicarijos (Šveicarijos VP birža, Ciuricho VP birža, Ženevos VP birža, Bazelio VP birža); Islandijos (Islandijos VP birža); Izraelio (Tel Avivo VP birža); Meksikos (Meksiko VP birža); Naujosios Zelandijos (Naujosios Zelandijos VP birža); Turkijos (Stambulo VP birža).

² Buenos Aires vertybinių popierių birža (Argentina), Panamos vertybinių popierių birža (Panama), Rio de Žaneiro vertybinių popierių birža, San Paulo vertybinių popierių birža (Brazilija), Johannesburgo vertybinių popierių birža (Pietų Afrikos Respublika), Honkongo vertybinių popierių birža (Honkongas), Kuala Lumpuro vertybinių popierių birža (Malaizija), Tailando vertybinių popierių birža (Tailandas), Singapūro vertybinių popierių birža (Singapūras), Nacionalinė Indijos vertybinių popierių birža (Indija), Tel Avivo vertybinių popierių birža (Izraelis), Zagrebo vertybinių popierių birža (Kroatija), Bukarešto vertybinių popierių birža (Rumunija), Bulgarijos vertybinių popierių birža (Bulgarija), Maskvos vertybinių popierių birža, Rusijos birža (Rusija), Ukrainos vertybinių popierių birža (Ukraina)

Finansinės rizikos valdymo metodai (tęsinys)

7. Atsiskaitymų rizika – rizika patirti nuostolius, kai atsiskaitymo už sandorį metu sandorio šalis dėl tam tikrų priežasčių negali pervesti atitinkamų lėšų ar vertybinių popierių, nors ta sandorio šalis sandoriu įgytus įsipareigojimus jau yra patenkinusi. Siekiant sumažinti atsiskaitymų riziką, prekybinėje veikloje daugiausia bus naudojami mokėjimų agento paslaugomis, arba prekybinė veikla bus vykdoma organizuotose rinkose, kuriose atsiskaitymams taikomi visuotiniai pripažinti principai.

Palūkanų normų, valiutos kurso, kredito rizikos gali būti valdomos naudojant išvestines finansines priemones: apseiktimo, ateities, pasirinkimo ir išankstinius sandorius. Akcijų kainos rizika taip pat gali būti valdoma sudarant akcijų indeksų ateities sandorius, jeigu pastebima pakankama atitinkamo akcijų indekso koreliacija su Pensijų fondo investicijų dalimi. 2022 m. ir 2023 m. šiomis priemonėmis nebuvo naudotasi.

Pensijų fondo vieneto pokytis yra lyginamas su lyginamoju indeksu, kuris pasirenkamas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir tvirtinamas Valdymo įmonės valdyboje. Pensijų fondo dalyviai su Pensijų fondo vieneto ir lyginamojo indekso pokyčiu gali susipažinti interneto svetainėje www.luminor.lt, kur skelbiama: lyginamųjų indeksų sudėtys; sudėtinį lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų svorių pasirinkimo pagrindimas; linijinė diagrama, vaizduojanti perskaičiuotų vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių dinamiką nuo lyginamojo indekso skaičiavimo pradžios.

Grynųjų aktyvų padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai

Grynųjų aktyvų padidėjimas tai:

1. Dalyvių įmokų į Fondą straipsnyje parodoma į pensijų fondą gautų kaupiamųjų pensijų įmokų suma.
2. Iš kitų fondų gautų sumų straipsnyje parodoma iš kitų pensijų fondų gautos ir gautinos dalyviui priklausančios sumos, kai dalyvis pereina į pensijų fondą iš kitų pensijų fondų.
3. Garantinių įmokų straipsnyje parodoma gautų ir gautinų garantinių įmokų suma, jeigu trečia šalis yra įsipareigojusi garantuoti tam tikrą pajamingumą.
4. Palūkanų pajamų straipsnyje parodomas finansinio turto, kai jis negali būti patikimai įvertintas tikrąja verte, palūkanos. Amortizuota savikaina įvertinto finansinio turto palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.
5. Dividendų straipsnyje parodomi nuosavybės vertybinių popierių dividendai (gauti bei paskelbti).
6. Pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomas pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės padidėjimo ir jų pardavimo sandorių pelnas, įskaitant ir tikrąja verte įvertinto turto vertės pokytį dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.
7. Pelno dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi teigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo iš naujo įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
8. Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelno straipsnyje parodomas teigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada atsiranda, ataskaitoje.
9. Kito grynųjų aktyvų vertės padidėjimo straipsnyje parodomas pelnas dėl finansinių įsipareigojimų vertės sumažėjimo, delspinigių pajamos, kitos pajamos ir kituose šios ataskaitos straipsniuose neparodytas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas.

Grynųjų aktyvų sumažėjimas tai:

1. Išmokų fondo dalyviams straipsnyje parodoma per atskaitinį laikotarpį iš pensijų fondo sąskaitos sumokėtos ar privalomos mokėti išmokos.
2. Išmokų kitiems fondams straipsnyje parodoma kitiems subjektams sumokėtos ar privalomos sumokėti pensijų fondo dalyviui priklausančios pinigines lėšas, kai dalyvis pereina į kitą pensijų fondą.
3. Nuostolių dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomi pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės sumažėjimo (nuvertėjimo) ir pardavimo nuostoliai, jeigu tokių yra. Taip pat įtraukiamas ir tikrąja verte įvertinto turto vertės pokytis dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo. Panaikinus praėjusiais atskaitiniais laikotarpiais pripažintus nuostolius dėl vertės sumažėjimo ar jų dalį, nuostolių sumažėjimas taip pat parodomas šiame straipsnyje.
4. Nuostolių dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi neigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo, įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
5. Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostolių straipsnyje parodomas neigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada jis atsiranda, ataskaitoje. Kartu su finansiniu turtu ir finansiniu įsipareigojimu, atsirandančiais iš išvestinės finansinės priemonės sandorių, parodomas susijusios atskaitinio laikotarpio šių sandorių sudarymo išlaidos.
6. Valdymo sąnaudų straipsnyje parodomas pensijų fondo atskaitinio laikotarpio sąnaudos, nustatytos Pensijų fondo taisyklėse.
7. Kito grynųjų aktyvų vertės sumažėjimo straipsnyje parodomas kituose ataskaitos straipsniuose neparodytas grynųjų aktyvų vertės sumažėjimas.
8. Sąnaudų kompensavimo straipsnyje parodomas sumos, kuriomis mažinamos subjekto atskaitinio laikotarpio sąnaudos, tai yra pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos, kurias apmoka bendrovė. Kompensavimo sumos ataskaitoje parodomas su minuso ženklu.

Atskaitymų valdymo įmonei ir depozitoriumui taisyklės

Mokesčiai išskaičiuojami iš Pensijų turto:

1. mokestis Valdymo įmonei už Pensijų fondo valdymą;
2. mokestis Depozitoriumui;
3. mokesčiai ir išlaidos, išskaičiuojamos dalyvavimo Pensijų fonde baigties atveju;
4. kitos išlaidos, dengiamos iš Pensijų turto.

Valdymo įmonė už Pensijų fondo valdymą taiko metinį Pensijų turto valdymo mokestį, kuris išskaičiuojamas iš Pensijų turto ir kurio maksimalus dydis yra 1 procentas nuo vidutinės metinės Pensijų fondo gryųjų aktyvų vertės.

Pensijų turto valdymo mokestis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo Pensijų turto. Pensijų turto valdymo mokestis už vieną dieną skaičiuojamas Pensijų turto valdymo mokestį padalinant iš faktinio metų kalendorinių dienų skaičiaus.

Tikslų metinio Pensijų turto valdymo mokesčio dydį nustato Valdymo įmonės valdyba. Informacija Dalyviams apie valdymo mokesčių dydžius pateikiama tinklalapyje (www.luminor.lt).

Mokestis Depozitoriumui yra ne didesnis kaip 0,15 procento nuo vidutinės metinės Pensijų fondo gryųjų aktyvų vertės. Depozitoriumo mokestis yra metinis. Jis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo Pensijų turto ir perduamas į Depozitoriumo sąskaitą. Maksimalus Depozitoriumo mokestis procentais už vieną kalendorinę dieną skaičiuojamas nustatytą Depozitoriumo mokestį padalinant iš metinio kalendorinių dienų skaičiaus.

Mokesčiai ir išlaidos, išskaičiuojamos dalyvavimo Pensijų fonde baigties atveju:

1. Dalyvio perėjimas į kitą Valdymo įmonės valdomą pensijų fondą atliekamas nemokamai, nepriklausomai nuo perėjimo dažnumo;
2. Dalyvio perėjimo į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą atveju Valdymo įmonė turi teisę atskaityti su Dalyvio perėjimu susijusias išlaidas, kurios negali būti didesnės negu 0,5 procento nuo Dalyvio vardu į kitą pensijų fondą pervedamų piniginių lėšų sumos, nepriklausomai nuo perėjimo dažnumo. Dalyvio perėjimo į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą išlaidas sudaro faktinės Valdymo įmonės išlaidos, susijusios su Pensijų sąskaitos uždarymu ir lėšų pervedimu;
3. Tuo atveju, jeigu Dalyvis nutraukia Pensijų kaupimo sutartį, nepereinant į kitą pensijų fondą, Valdymo įmonė nuo Dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų sumos atskaito 1 procento atsiimamos sumos neviršijantį mokestį.

Kitų išlaidų, dengiamų iš Pensijų turto, sąrašas:

1. Pensijų fondo sąskaita bei Pensijų fondo interesais sudaromų sandorių faktinės išlaidos pagal sutartis tarpininkams, sudarančios ne daugiau kaip 1 procentą nuo sudarytų sandorių vertės;
2. išlaidos už bankines paslaugas;
3. Pensijų fondo audito išlaidos;
4. bendras maksimalus šiame punkte išvardintų išlaidų dydis negali viršyti 0,5 procento per vienerius finansinius metus nuo Pensijų fondo gryųjų aktyvų vertės.

Valdymo įmonė iš Pensijų turto nedengia jokių kitų išlaidų bei neišskaičiuoja jokių kitų atskaitymų, išskyrus atvejus, numatytus šiame straipsnyje. Taisyklėse numatyti maksimalūs atskaitymų dydžiai negali būti viršijami, tačiau jie gali būti mažesni. Išskaičiuoti atskaitymai tampa Valdymo įmonės nuosavybe.

Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervertinimo periodiškumas

Fondo turto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną. Pensijų turto vertė nustatoma taip:

1. Fondo investicijų tikroji vertė skaičiuojama pagal Lietuvos Banko (toliau – LB) patvirtintą Gryųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką bei Luminor investicijų valdymas UAB gryųjų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrą (toliau – procedūra);
2. Aktyvai denominuoti užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal LR finansinės apskaitos įstatyme ir Apskaitos politikoje nustatytą tvarką.
3. Vertybiniai popieriai pripažįstami gryųjų aktyvų ataskaitoje ir jų pripažinimas nutraukiamas taikant sandorio datos apskaitą.

Gryųjų aktyvų vertės (GAV) skaičiavimo procedūra

Pensijų fondo vieneto vertė apskaičiuojama Pensijų fondo gryųjų aktyvų vertę, apskaičiuotą pagal procedūrą, padalinus iš Pensijų fondo vienetų skaičiaus. Pradinė Pensijų fondo vieneto vertė – 0,2896 EUR. Praėjusios darbo dienos apskaičiuota Pensijų fondo vieneto vertė iki kitos darbo dienos 17.00 val. paskelbiama tinklalapyje www.luminor.lt

Apskaičiuojant gryųjų aktyvų vertę vadovaujamosi tokiais principais:

1. Terminuoti indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę;
2. Grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose vertinami pagal nominalią vertę;
3. Skolos vertybinių popierių, kuriais prekiaujama reguliuojamose rinkose arba daugiašalėse prekybos sistemose tikroji vertė nustatoma pagal viešai paskelbtą vertinimo dieną informacinės duomenų bazės Bloomberg (BGN) (Bloomberg Generic Pricing) vidutinę (Mid) kainą. Jei BGN kaina nėra skelbiama, skolos vertybiniai popieriai vertinami pagal procedūroje nustatytą tvarką;
4. Nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami pagal procedūroje nurodytos prioritetinės biržos Vertinimo dienos paskelbtą uždarymo kainą;
5. Kolektyvinio investavimo subjektų (investicinių fondų) vienetai, kuriais prekiaujama reguliuojamose rinkose arba daugiašalėse prekybos sistemose vertinami pagal paskutinę informacinės duomenų bazės Bloomberg viešai paskelbtą uždarymo kainą;
6. Apskaičiuojant gryųjų aktyvų vertę priemonės (įskaitant ir išvestines finansines), kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiuojama, vertinamos remiantis procedūra.

Įsipareigojimai skaičiuojami pagal Lietuvos finansinės atskaitomybės standartus.

Valdymo įmonės atskaitymai iš Pensijų fondo turto turi būti vertinami kaupimo principu, t.y. kiekvieną kalendorinę dieną.

APSKAITOS VIENETO VERTĖS NUSTATYMO TAISYKLĖS

Į Fondo sąskaitą pervestos dalyviui priklausančios piniginės lėšos (pensijų įmokos, iš kito Bendrovės pensijų fondo ar kitos pensijų kaupimo bendrovės pensijų fondo pervestos dalyvio lėšos) konvertuojamos į apskaitos vienetus. Dalyvio dalis pensijų fondo turte nustatoma pagal dalyvio sąskaitoje įrašytų apskaitos vienetų skaičių.

Už pervestas lėšas dalyviui apskaičiuojamų apskaitos vienetų skaičius nustatomas pagal formulę:

$$AVS = \frac{PPL - A}{AVV}$$

AVS – apskaitos vienetų skaičius;

PPL – į dalyvio sąskaitą pervestos piniginės lėšos;

A – Taisyklių nustatyti atskaitymai;

AVV – apskaitos vieneto vertė, apskaičiuojama ir skelbiama nustatyta tvarka.

Apskaitos vienetų skaičius apvalinamas pagal matematinės taisyklės iki 4 skaičių po kablelio.

Apskaitos vienetai į pinigines lėšas konvertuojami piniginių lėšų pervedimo dienos apskaitos vieneto verte. Pervedamų piniginių lėšų suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$PPLS = (AVS * AVV) - PA$$

PPLS – pervedamų piniginių lėšų suma;

AVS – apskaitos vienetų skaičius;

AVV – apskaitos vieneto vertė, apskaičiuojama ir skelbiama nustatyta tvarka;

PA - Taisyklių nustatyti atskaitymai.

Pensijų sąskaitą tvarko Bendrovė elektroniniu būdu, užtikrindama Pensijų sąskaitoje esančios informacijos apsaugą ir konfidencialumą.

Pervestos į Pensijų fondo sąskaitą dalyviui priklausančios lėšos į Apskaitos vienetus konvertuojamos pinigų į Pensijų sąskaitą užskaitymo dienos Apskaitos vieneto verte, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po piniginių lėšų gavimo.

Bendrovė uždaro dalyvio Pensijų sąskaitą pasibaigus dalyvio dalyvavimui Pensijų fonde ir išmokėjus sukauptas lėšas Fondo taisyklių nustatyta tvarka.

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2023 12 31)	Prieš metus (2022 12 31)
Grynųjų aktyvų vertė	10 177 207	9 842 299
Apskaitos vieneto vertė	0,2797	0,2645
Apskaitos vienetų skaičius	36 382 380	37 204 314

2. PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ KONVERTUOTŲ APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS BEI BENDROS KONVERTAVIMO SUMOS

	Ataskaitinis laikotarpis 2023 m.		Ataskaitinis laikotarpis 2022 m.	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus)	32 249 674	8 655 937	33 928 621	9 446 958
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant vienetus į pinigines lėšas)	33 071 608	8 867 187	39 367 679	10 985 718
Skirtumas	(821 934)	(211 250)	(5 439 057)	(1 538 760)

3. INVESTICIJŲ PORTFELIO SUDĖTIS

2023 m. gruodžio 31 d.

Kodas	Emitento (KIS, kredito įstaigos, banko pavadinimas)	Šalis	ISIN kodas / Priemonės pavadinimas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra nominali vertė, EUR	Bendra įsigijimo vertė, EUR	Bendra rinkos vertė, EUR	Palūkanų norma, %**	KIS tipas*	Išpirkimo / konvertavimo data / terminas	Dalis GA, %
2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai												
2.2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar įj atitinkantį prekybos sąrašą												
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650061	EUR	2 000		200 000	201 310	186 976	3.31		2026.01.22	1.84
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000630089	EUR	6 000		600 000	606 771	591 126	14.05		2024.02.06	5.81
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650079	EUR	1 000		100 000	101 283	92 217	3.40		2026.06.02	0.91
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000612012	EUR	300		30 000	30 667	22 870	3.79		2032.02.12	0.22
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650053	EUR	4 500		450 000	459 078	446 903	3.65		2024.04.17	4.39
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000670028	EUR	610		61 000	61 094	60 040	3.55		2024.08.23	0.59
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000670036	EUR	1 550		155 000	161 499	147 918	3.37		2025.11.21	1.45
-	Valstybės investicinis kapitalas UAB	LT	LT0000405664	EUR	47		47 000	46 915	43 358	4.77		2025.09.22	0.43
	Iš viso:				16 007		1 643 000	1 668 617	1 591 408				15.64
2.3	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose												
-	EPSO-G UAB	LT	LT0000406530	EUR	150		150 000	150 000	143 606	5.05		2027.06.08	1.41
-	Estijos Respublika	EE	XS2532370231	EUR	150		150 000	149 721	162 979	2.98		2032.10.12	1.60
-	Airijos Respublika	IE	IE00B6X95T99	EUR	10 000 000		100 000	121 500	102 647	3.36		2024.03.18	1.01
-	LATVENERGO AS	LV	LV0000870129	EUR	100		100 000	100 000	94 824	4.64		2027.05.05	0.93
-	Latvijos Respublika	LV	XS2549862758	EUR	290		290 000	286 355	307 461	2.87		2027.03.25	3.02
-	Lietuvos Respublika	LT	XS1020300288	EUR	290		290 000	292 900	299 277	2.59		2024.01.22	2.94
-	Šiaulių bankas	LT	LT0000405771	EUR	180		180 000	165 270	174 127	3.10		2025.10.07	1.71
-	Šiaulių bankas	LT	LT0000407751	EUR	100		100 000	100 000	107 081	10.47		2033.06.22	1.05
	Iš viso:				10 001 260		1 360 000	1 365 746	1 392 001				13.68
	Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				10 017 267		3 003 000	3 034 363	2 983 409				29.31
3	Kolektyvinio investavimo subjektai												
3.1	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai												
-	BNPP Easy JPM ESG EMBI Global Diversified Composite	LU	LU1291092549	EUR	5	BNP Paribas Asset Management		526 459	548 920		KIS 1		5.39
-	NB EMERG MKT DB LOC-EUR13ACU	IE	IE00BX9CQ11	EUR	81 917	Neuberger Berman Asset Management Ireland Ltd		846 373	911 737		KIS 1		8.96
-	Robeco Euro Credit Bond Fund	LU	LU0210246277	EUR	5 980	Robeco Luxembourg SA		873 432	932 103		KIS 1		9.16
-	SPDR Bloomberg Barclays Euro High Yield	IE	IE00B6YX5M31	EUR	17 000	SSGA SPDR ETF Europe Plc		858 952	897 532		KIS 1		8.82
-	iShares EUR Corporate Bond ESG UCITS ETF	IE	IE00BYZTVT56	EUR	285 340	BlackRock Asset Management Ireland Limited		1 285 402	1 344 265		KIS 1		13.21
-	iShares Euro Investment Grade Corporate Bond Index Fund	IE	IE00B67T5G21	EUR	90 100	BlackRock Asset Management Ireland Limited		1 113 219	1 175 895		KIS 1		11.55
-	iShares J.P. Morgan \$ EM Bond EUR Hedged UCITS ETF	IE	IE00B9M6RS56	EUR	7 280	BlackRock Asset Management Ireland Limited		471 604	490 308		KIS 1		4.82
-	iShares eb.rexx® Government Germany 0- 1yr UCITS ETF (DE) EUR (Dist)	DE	DE000A0Q4RZ9	EUR	2 600	BlackRock Asset Management Deutschland AG		191 211	191 967		KIS 1		1.89
	Iš viso Kolektyvinio investavimo subjektų:				490 222			6 166 652	6 492 727				63.80
7	Pinigai												
-	Luminor Bank AS Lietuvos skyrius	LT		EUR					2 744	0.00			0.03
-	Luminor Bank AS Lietuvos skyrius	LT		EUR					64 780	0.00			0.64
-	Luminor Bank AS Lietuvos skyrius	LT		EUR					645 344	0.00			6.36
	Iš viso pinigų:								712 868				7.03
9	IŠ VISO:												
									10 189 004				100.14

Pensijų fondas Luminor ateitis 58+

2023 m. metinės ataskaitos

2022 m. gruodžio 31 d.

Kodas	Emitento (KIS, kredito įstaigos, banko pavadinimas)	Šalis	ISIN kodas / Priemonės pavadinimas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra nominali vertė, EUR	Bendra įsigijimo vertė, EUR	Bendra rinkos vertė, EUR	Palūkanų norma, %**	KIS tipas*	Išpirkimo / konvertavimo data / terminas	Dalis GA, %
2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai												
2.2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą												
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650061	EUR	2 000		200 000	201 310	180 330	3.44		2026.01.22	1.83
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000630089	EUR	6 000		600 000	606 771	574 170	4.07		2024.02.06	5.83
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650079	EUR	1 000		100 000	101 283	88 979	3.47		2026.06.02	0.90
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000612012	EUR	300		30 000	30 667	21 386	4.19		2032.02.12	0.22
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650053	EUR	4 500		450 000	459 078	436 566	3.01		2024.04.17	4.44
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650046	EUR	7 000		700 000	709 831	691 173	2.68		2023.08.16	7.02
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000670010	EUR	4 500		450 000	460 684	447 383	2.40		2023.06.29	4.55
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000670028	EUR	610		61 000	61 094	58 769	3.17		2024.08.23	0.60
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000670036	EUR	1 550		155 000	161 499	144 259	3.39		2025.11.21	1.47
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000610065	EUR	579 240		5 792	6 264	6 007	2.29		2023.02.28	0.06
-	Valstybės investicinis kapitalas UAB	LT	LT0000405664	EUR	47		47 000	46 915	42 065	4.15		2025.09.22	0.43
	Iš viso:				606 747		2 798 792	2 845 396	2 691 088				27.34
2.3	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose												
-	EPSO-G UAB	LT	LT0000406530	EUR	150		150 000	150 000	141 376	5.04		2027.06.08	1.44
-	Estijos Respublika	EE	XS2532370231	EUR	150		150 000	149 721	155 146	3.68		2032.10.12	1.58
-	Airijos Respublika	IE	IE00B6X95T99	EUR	10 000 000		100 000	121 500	103 504	2.69		2024.03.18	1.05
-	LATVENERGO AS	LV	LV0000870129	EUR	100		100 000	100 000	89 085	5.75		2027.05.05	0.91
-	Latvijos Respublika	LV	XS2549862758	EUR	290		290 000	286 355	297 451	3.12		2027.03.25	3.02
-	Lietuvos Respublika	LT	XS1020300288	EUR	290		290 000	299 899	300 650	2.88		2024.01.22	3.05
-	Lenkijos Respublika	PL	XS0794399674	EUR	359		359 000	418 860	372 378	0.41		2023.01.19	3.78
-	Siaulių bankas	LT	LT0000405771	EUR	80		80 000	71 274	71 993	5.11		2025.10.07	0.73
	Iš viso:				10 001 419		1 519 000	1 597 608	1 531 583				15.56
	Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				10 608 166		4 317 792	4 443 004	4 222 671				42.90
3	Kolektyvinio investavimo subjektai												
3.1	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai												
-	Amundi Govt Bond EuroMTS Broad Investment Grade 3-5 UCITS ETF DR	FR	FR0010754168	EUR	10 122	Amundi Luxembourg SA		2 063 681	1 853 439		KIS 1		18.83
-	HSBC Euro Govt bond fund	FR	FR0000971293	EUR	413	HSBC Global Asset Management (France) SA		1 454 167	1 239 154		KIS 1		12.59
-	Vanguard Euro Government Bond Index Fund	IE	IE0007472990	EUR	3 340	Vanguard Group Ireland Ltd		812 876	655 227		KIS 1		6.66
-	iShares Euro Government Bond 3-5 yr UCIT	IE	IE00B1FZS681	EUR	10 932	BlackRock Asset Management Ireland Limited		1 883 253	1 698 122		KIS 1		17.25
	Iš viso Kolektyvinio investavimo subjektų:				24 808			6 213 976	5 445 943				55.33
7	Pinigai												
-	Luminor Bank AS	LT		EUR					2 744	0.00			0.03
-	Luminor Bank AS	LT		EUR					3 651	0.00			0.04
-	Luminor Bank AS	LT		EUR					179 055	0.00			1.83
	Iš viso pinigų:								185 450				1.89
9	IŠ VISO:												
									9 854 064				100

*KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius; KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatytas mišrus (subalansuotas) investavimas;

KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones;

KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnojamojo turto, žaliavų ir kt.).

**Pajamingumas iki išpirkimo

3. Investicijų portfelio sudėtis (tęsinys)

Investicijų portfelis atitinka pensijų fondo taisyklėse numatytą investavimo strategiją: ataskaitinio laikotarpio pabaigoje skolos vertybiniai popieriai sudarė 29,31 proc.; kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos 63,80 proc. visų pensijų fondo grynujų aktyvų vertės ir pinigai bei terminuotieji indėliai – 7,03proc. visų pensijų fondo grynujų aktyvų vertės.

4. INVESTICIJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL INVESTAVIMO STRATEGIJĄ ATITINKANČIUS KRITERIJUS

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose (%)	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje (%)
Pagal valiutas:				
EUR	10 189 004	100.14	9 854 064	100.13
Iš viso:	10 189 004	100	9 854 064	100
Pagal geografinę zoną:				
Europos ekonominės erdvės valstybės (Islandija, Norvegija, Lichtenšteinas)	-	-	-	-
Kitos Europos Sąjungos valstybės	7 160 637	70.36	6 463 508	65.67
Japonija	-	-	-	-
Lietuva	3 028 367	29.78	3 390 556	34.45
Kitos šalys	-	-	-	-
Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kanada	-	-	-	-
Iš viso:	10 189 004	100	9 854 064	100
Pagal investavimo objektus:				
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	2 983 409	29.31	4 222 671	42.90
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	6 492 727	63.80	5 445 943	55.33
P pinigai	712 868	7.03	185 450	1.89
Iš viso:	10 189 004	100	9 854 064	100

Pagal kitus kriterijus Fondo investicijos neskirstomos.

5. INVESTICIJŲ VERTĖS POKYTIS

2023 metai

Pokytis	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai						
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	4 222 671	521 488	1 889 991	140 413	11 172	2 983 409
<i>Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	3 920 218	327 220	1 882 058	109 565	11 172	2 463 772
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	302 453	194 269	7 933	30 849	-	519 637
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	5 445 943	7 077 229	6 460 956	432 583	2 072	6 492 727
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	9 668 614	7 598 717	8 350 947	572 996	13 244	9 476 136

2022 metai

Pokytis	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai						
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	4 335 116	1 057 248	1 025 738	53 589	197 544	4 222 671
<i>Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	4 335 116	735 974	1 025 738	48 659	173 794	3 920 218
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	321 274	-	4 930	23 750	302 453
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	7 595 480	499 990	1 706 553	-	942 975	5 445 943
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	11 930 597	1 557 239	2 732 291	53 589	1 140 519	9 668 614

6. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ FONDO TURTO

2023 metai

Atskaitymai	Atskaitymų dydis		Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma	% nuo ataskaitinio laikotarpio vidutinės grynyjų aktyvų vertės
	maksimalus, nustatytas sudarymo dokumentuose	ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą :				
<i>nekintamas dydis</i>	1%	0,65%	62 745	0.65
<i>sėkmės mokestis</i>	-	-	-	0.00
depozitoriumui	0,15%	0,07%	6 777	0.07
Už sandorių sudarymą	***	***	2 536	0.03
Už auditą****	***	***	3 492	0.03
Kitos veiklos išlaidos	***	***	-	-
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma*			73 013	
BIK % nuo GAV *			0.75	
Visų išlaidų suma			75 549	0.78
PAR (praėjusio analogiško ataskaitinio laikotarpio PAR)**			-16,20(-148,79)	

2022 metai

Atskaitymai	Atskaitymų dydis		Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma	% nuo ataskaitinio laikotarpio vidutinės grynyjų aktyvų vertės
	maksimalus, nustatytas sudarymo dokumentuose	ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą :				
<i>nekintamas dydis</i>	1%	0,65%	70 240	0.65
<i>sėkmės mokestis</i>	-	-	-	0.00
depozitoriumui	0,15%	0,07%	7 586	0.07
Už sandorių sudarymą	***	***	422	0.00
Už auditą****	***	***	3 146	0.03
Kitos veiklos išlaidos	***	***	-	-
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma*			80 972	
BIK % nuo GAV *			0.75	
Visų išlaidų suma			81 394	0.75
PAR (praėjusio analogiško ataskaitinio laikotarpio PAR)**			-148,79 (-30,28)	

*Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė fondo grynyjų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad skaičiuojant BIK į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

**Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Fondai, kurių PAR aukštas, patiria didesnes sandorių sudarymo išlaidas.

***Išlaidos, dengiamos iš Pensijų turto, tai išlaidos už bankines paslaugas, Pensijų fondo audito išlaidos ir sandorių sudarymo išlaidos bendras maksimalus išvardintų išlaidų dydis negali viršyti 0,5 procento per vienerius finansinius metus nuo Pensijų fondo grynyjų aktyvų vertės. Pensijų fondo sąskaita bei Pensijų fondo interesais sudaromų sandorių faktinės išlaidos pagal sutartis tarpininkams, sudarančios ne daugiau kaip 1 procentą nuo sudarytų sandorių vertės.

****Išlaidos už auditą yra už audituojamus finansinius metus su PVM

Konkretus pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai. Pavyzdyje pateikti skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų esant dabartiniams atskaitymų dydžiui ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 2 896,20 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur*	22	70	121	270
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų	3 041	3 353	3 696	4 718
Sukaupta suma, esant dabartiniams atskaitymų dydžiui	3 019	3 280	3 563	4 384

*Skaičiuojant atsižvelgiama į procentinius metinius mokesčių dydžius skaičiuojamus nuo turto (valdymo, depozitoriumo), o sandorių sudarymo kurios neturi nustatymo metinio procento, įvertintos procentine dalimi nuo 2023 metų vidutinės grynyjų aktyvų vertės.

7. MOKĖJIMAI TARPININKAMS

Per ataskaitinį laikotarpį (nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.) sumokėta Luminor Bank AS Lietuvos skyriui 2 536 eur už tarpininkavimo paslaugas vertybinių popierių sandoriuose.

Per praeitą ataskaitinį laikotarpį (nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d.) sumokėta Luminor Bank AS Lietuvos skyriui 422 eur už tarpininkavimo paslaugas vertybinių popierių sandoriuose.

8. SANDORIAI SU SUSIJUSIAIS ASMENIMIS

	Ataskaitinio laikotarpio	Praeito ataskaitinio laikotarpio	Mokėtina suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Mokėtina suma praeito ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Luminor investicijų valdymas UAB				
Priskaičiuotas turto valdymo mokestis	62 745	70 240	5 019	5 302
Luminor Bank AS				
Priskaičiuotas depozitoriumo mokestis	6 777	7 586	542	572
Priskaičiuotas sandorių sąnaudos	2 536	422	-	-
Pinigų likutis	3 pastaba	3 pastaba	-	-

9. INVESTICIJŲ GRAŽA IR INVESTICIJŲ GRAŽOS LYGINAMOJI INFORMACIJA

Luminor investicijų valdymas, UAB skaičiuoja sudėtinio lyginamojo indekso grąžą naudodama dienos pabaigos lyginamųjų indeksų vertes, gautas iš MSCI (MSCI duomenys). Kad būtų išvengta abejonių, MSCI nėra standartinis sudėtinio lyginamojo indekso „administratorius“ arba „prisidedantis prie sudarymo“, „sudarytojas“ ar „prižiūrimas sudarytojas“ ir MSCI duomenys nelaikomi „pateikimu“ ar „sudarymu“ kalbant apie sudėtinio lyginamojo indekso grąžą, kaip šios sąvokos gali būti apibrėžtos bet kokiose taisyklėse, įstatymuose, reglamentuose, teisės aktuose ar tarptautiniuose standartuose. MSCI duomenys pateikiami „tokie kaip yra“, nesuteikiant jokių garantijų ar neprisiimant jokių įsipareigojimų bei neleidžiant jų kopijuoti ir platinti. MSCI nepateikia jokių pareiškimų dėl jokio investavimo ar strategijos tikslingumo ir neremia, neplatina, neskelbia, neparduota ir kitais būdais nerekomenduoja bei nereklamuoja jokios investavimo strategijos, įskaitant finansinius produktus ar strategijas, kurie yra pagrįsti MSCI duomenimis, modeliais, analitine ir kita medžiaga ar informacija arba kuriuose MSCI duomenys modeliai, analitinė ir kita medžiaga ar informacija yra stebimi ar kitaip naudojami.

Pensijų fondo lyginamąjį indeksą sudaro:

Skolos vertybinių popierių dalies lyginamąjį indeksą sudaro:

30,0 % Bloomberg Series-E Euro Govt 3-5 Yr Bond index;

40,0 % Bloomberg Euro-Aggregate Corporate Total Return Value Unhedged EUR index;

20,0 % Bloomberg EM USD Sov + Quasi-Sov Total Return Value Hedged EUR index;

10,0 % Bloomberg Liquidity Screened Euro High Yield Bond Total Return Value Unhedged EUR index.

Fondų lyginamąjį indeksą sudarantys indeksai ir jų svoriai parinkti pagal Fondo taisyklėse nustatytas fondų investavimo strategijas.

Ataskaitinio laikotarpio, praėtų ataskaitinių laikotarpių metiniai rodikliai, taip pat rodikliai, apskaičiuoti už ilgesnį laikotarpį nei ataskaitinis, išdėstyti lyginamojoje lentelėje. Jeigu fondas veikia trumpiau nei 5 metus, rodikliai pateikti tik tų laikotarpių, per kuriuos fondas veikė. Prie lyginamosios lentelės pridėti joje pateiktų ataskaitinio laikotarpio apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodiklių diagramą ir rodiklių paaiškinimus.

		Laikotarpis					
		Per ataskaitinį laikotarpį	Prieš metus	Prieš 2 metus	Per paskutiniuosius 2 metus	Per paskutiniuosius 3 metus	Per paskutiniuosius 5 metus
A	B	1	2	3	4	5	6
1.	Apskaitos vieneto vertės pokytis, proc.	5,75	(10,13)	(2,52)			
2.	Lyginamojo indekso reikšmės pokytis, proc. ¹ (nuo 2013.10.07)	6,87	(9,95)	(1,19)			
3.	Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis, proc. ²	2,86	3,07	1,11	4,25	4,39	4,84
4.	Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis, proc. ²	4,38	5,05	1,41	6,72	6,87	7,28
5.	Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ³	0,98	0,96	0,93	0,97	0,97	0,97
6.	Alfa rodiklis, proc. ⁴	(0,16)	(1,57)	(1,51)	(1,69)	(3,16)	(2,79)
7.	Beta rodiklis ⁵	0,86	0,87	0,86	0,88	0,88	0,91
8.	Indekso sekimo paklaida, proc. ⁶	0,21	0,30	0,10	0,26	0,22	0,19
9.	IR rodiklis ⁷	(0,10)	(0,02)	(0,27)	(0,05)	(0,08)	(0,06)

1. Lyginamasis indeksas – statistinis rodiklis, kuris susideda iš vieno arba kelių visuotinai pripažintų ir plačiai naudojamų nepriklausomų asmenų sudarytų finansinių priemonių indeksų, atspindinčių tam tikrų rinkų ar jų dalių pokyčius;

2. standartinis nuokrypis (angl. *standard deviation*) – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu;

3. koreliacijos koeficientas – rodiklis, kuris parodo vieneto vertių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę;

4. alfa – rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui;

5. beta – rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei;

6. indekso sekimo paklaida (angl. *tracking error*) – statistinis rizikos rodiklis, parodantis vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso pokyčių skirtumą standartini nuokrypi; Lietuvos banko valdyba pakeitė Valdymo įmonių, kolektyvinio investavimo subjekto ir pensijų fondų informacijos rengimo ir teikimo taisyklėse Indekso sekimo paklaidos apskaičiavimo formulę, todėl buvo perskaičiuoti ir praėjusieji laikotarpiai.

7. IR rodiklis (angl. *information ratio*) – rodiklis, kuris parodo aktyvaus investicinių priemonių portfelio valdymo naudą; Fondas veikia 10 metų ir 3 mėn.

Investicijų grąža ir investicijų grąžos lyginamoji informacija (tęsinys)

Ataskaitinio laikotarpio apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodiklių diagrama

Jei pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų grąžos prognozės, nurodyti prognozuotą dydį, palyginti neatitikimus su faktine grąža ir nurodyti galimas neatitikimų priežastis.

Pensijų fondo reklamoje nebuvo naudojamo investicijų grąžos prognozės.

Vidutinė investicijų grąža, vidutinis subjekto vieneto (akcijos) vertės pokytis ir jo standartinio nuokrypio rodiklis, taip pat vidutinis lyginamojo indekso pokytis per kelis praėjusius laikotarpius.

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metų ⁴	Nuo veiklos pradžios
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis, proc. ¹	(2.51)	(0.95)	(0.29)	(0.34)
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis, proc. (nuo 2013.10.07) ²	(1.66)	(0.43)	0.67	0.74
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis, proc. ³	2.54	2.17	1.58	1.57
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis, proc. ⁴	3.97	3.26	2.61	2.59

1. Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis – metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių geometrinis vidurkis. Apskaičiuojant apskaitos vieneto vertės pokytį, neatsižvelgiama į atskaitymus nuo įmokų.

2. Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis – metinių lyginamojo indekso reikšmės pokyčių geometrinis vidurkis;

3. Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu;

4. Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, rodantis, kaip smarkiai svyruoja lyginamojo indekso reikšmės vertės pokyčiai, palyginti su jų vidutiniu pokyčiu;

5. Fondas veikia 10 metų ir nepilnus 3 mėn.

10. GAUTOS IR IŠMOKĖTOS LĖŠOS

	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendra gautų lėšų suma	8 655 937	9 446 958
Valstybinio socialinio draudimo fondo pervestos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokomos pensijų įmokos	-	-
Pačių dalyvių ir darbdavių ar kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos	1 089 671	1 414 758
Paties dalyvio įmokėtos lėšos	941 134	1 142 888
Darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos	148 538	271 870
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos	-	-
Iš kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	7 451 246	8 031 085
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	115 019	1 115
Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą):		

Bendra išmokėtų lėšų suma	8 867 187	10 985 718
Vienkartinės išmokos dalyviams	1 123 569	1 965 785
Periodinės išmokos dalyviams	-	-
Išmokos anuiteto įsigijimui	-	-
Į kitus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	7 310 256	8 126 950
Į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	49 684	322 863
Išstojusiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)	362 287	534 650
Paveldėtojams išmokėtos lėšos	21 391	35 470
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir išmokėtų lėšų sumą):	-	-

11. KITA INFORMACIJA

Pateikiame pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokytį per ataskaitinį laikotarpį.

2023-ieji buvo žymiai geresni metai finansų rinkoms nei buvo prognozuota. Metų pradžioje vyravusi nuostata, kad globali ekonomika panirs į recesiją dėl aukštų palūkanų normų efekto, nepasiteisino. Vartojimas nuosekliai pranoko lūkesčius, o nedarbo lygis išliko istoriškai žemame lygyje. Metų eigoje akcijų rinkai reikšmingą teigiamą efektą turėjo dirbtinio intelekto integracija ir dėl šio proveržio augusios informacinių technologijų sektoriaus ateities pelnų prognozės.

Centriniai bankai nuosekliai kėlė palūkanų normas iki trečiojo ketvirčio, kas turėjo neigiamą efektą obligacijų grąžai. Vis tik sulaukus pauzės ir centrinių bankų atstovų komentarų, jog monetarinės politikos priemonės veikia, rinkos dalyviai suskubo įkainoti mažėjančias palūkanų normas ateinančiais metais. Tai nulėmė solidžią metų pabaigą tiek obligacijų, tiek akcijų rinkai.

Per metus išsivysčiusių rinkų akcijų indeksas (MSCI World Net TR EUR) augo 17,64 proc., o besivystančių rinkų indeksas (MSCI Emerging Markets Net TR EUR) brango ženkliai mažiau – 6,11 procento. Didžiausią neigiamą efektą besivystančių rinkų indeksui turėjo Kinija, kuri sudaro apie ketvirtadalį svorio. Šalis išgyveno ekonomikos sulėtėjimą ir kritusį investuotojų pasitikėjimą tiek dėl vidinės politikos, tiek dėl geopolitinių rizikų.

Bendras viso pasaulio aukšto reitingo vyriausybės ir įmonių obligacijų indeksas (Bloomberg Global-Aggregate Bond TR Unhedged EUR) brango 4,73 procento. Dar geriau atrodė didesnės rizikos aukšto pajamingumo obligacijos (Bloomberg Pan-European High Yield TR EUR), kurios generavo 12,78 proc. grąžą.

Žvelgiant į priekį, po lūkesčius pranokusių turto grąžų praėjusiais metais, rinkose vyrauja nuosaikesnės nuotaikos, 2024 metams prognozuojama kiek mažesnė, bet teigiama, grąža tiek akcijų, tiek obligacijų rinkose. Kaupiant pensiją ir siekiant stabilaus augimo, svarbu nuolat išlikti rinkose ir tokiu būdu išnaudoti ilgą investavimo horizontą.

12. BENDRI DUOMENYS APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje	4 397
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:	3 903
iš jų dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	857
iš jų dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	
iš jų dalyviai, kurių amžius neatitinka tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gimimo metų ribų (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	
Dalyvių skaičiaus pokytis	(494)
Bendras prisijungusių dalyvių skaičius:	115
iš jų dalyviai, priskirti pensijų fondui atsitiktine tvarka (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	
iš jų dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą	56
iš jų dalyviai, atėję arba perkelti iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	58
iš jų dalyviai, atėję iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	1
Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius:	609
išėję į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	67
išėję į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	29
perkelti į kitą pensijų fondą (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	
išstoję dalyviai (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	131
sulaukę nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudoję teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį) dalyviai	370
pasinaudoję Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį dalyviai	
mirę dalyviai	12

13. POBALANSINIAI ĮVYKIAI

Po finansinių metų pabaigos iki šių finansinių ataskaitų patvirtinimo neįvyko jokių poataskaitinių įvykių, kurie turėtų reikšmingos įtakos pensijų fondo finansinėms ataskaitoms.

Žemiau pasirašę atsakingi asmenys patvirtina, kad ataskaitoje, kurią sudaro grynųjų aktyvų ataskaita, grynųjų aktyvų pokyčių ataskaita ir aiškinamasis raštas, pateikta informacija atitinka tikrovę ir kad nėra nutylėtų faktų, galinčių turėti esminės įtakos pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

Generalinė direktorė

_____

Loreta Načajienė

(parašas)

Vyriausioji finansininkė

_____

Dalia Markūnienė

(parašas)